
Zorg & Welzijn

MBO Verkorte opleiding Sociaal Werker

Kennismakingsopdracht

Als Sociaal Werker leer je hoe jij de maatschappelijke
participatie van jouw cliënten vergroot!

Kijk voor actuele startmomenten op
www.capabel.nl/opleidingen

 Capabel Onderwijs • Kort & krachtig

Kennismakingsopdracht

Werken als Sociaal Werker

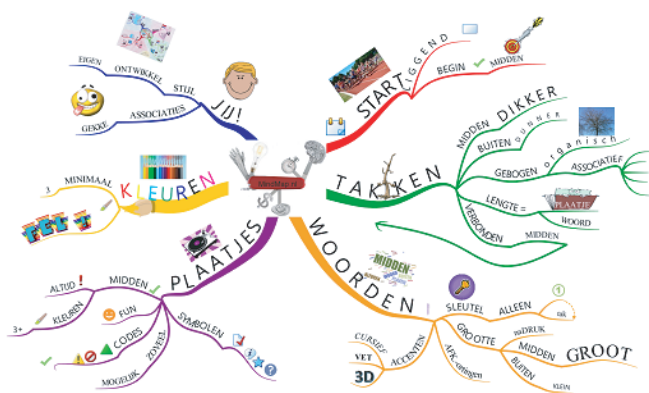
Binnen het sociaal werk houd je je bezig met de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van mensen. Je krijgt te maken met mensen voor wie de samenleving best ingewikkeld is en die het niet alleen redden. Als sociaal werker is het jouw doel om de maatschappelijke participatie van deze cliënten te vergroten. Dit doe je door ze te adviseren over regelingen en procedures of door voorlichting en ondersteuning te bieden. Je ondersteunt hen bijvoorbeeld bij het aanvragen van een uitkering. Of bij het verkrijgen van huursubsidie. Of je organiseert een betalingsregeling bij de woningbouwvereniging of een doorverwijzing naar een instelling voor drugs- en alcoholverslaving. Iedereen verdient gelijke kansen ongeacht hun leeftijd, godsdienst en cultuur. Met deze opdracht krijg je meer inzicht in het beroep Sociaal Werker.

HOE PAK JE DIT AAN?

- Maak een groepje van 4 tot 6 personen.
- Lees de brochure '10 redenen om voor Sociaal Werkers te kiezen'.
- Maak een mindmap naar aanleiding van de brochure.
- Vul het invulveld met vaardigheden, kennis en skills die je nodig hebt als Sociaal Werker in.
- Presenteer welke inzichten je hebt gekregen over het beroep Sociaal Werker.

OPDRACHT 1: MINDMAP

In het midden van een vel papier zet je het woord Sociaal Werk. Daarom heen zet je woorden, termen, begrippen die te maken hebben met Sociaal Werk. Dit kunnen woorden, termen, begrippen zijn die uit de brochure komen maar ook woorden, termen, begrippen die je associeert met Sociaal Werk.

OPDRACHT 2: VAARDIGHEDEN EN SKILLS

Vul de tabel in de bijlage verder aan welke vaardigheden (kunnen), kennis (weten) en welke skills (gedrag) je nodig hebt. Stem binnen het groepje af wie het invulveld invult.

REFLECTIE

Noteer voor jezelf de antwoorden op onderstaande vragen;

- Wat spreekt je vooral aan in het beroep?
- Wat lijkt je lastig aan het beroep en/of de opleiding?
- Hoeveel deelnemers van je groepje gaan de opleiding tot Sociaal Werker volgen bij Capabel Onderwijs denk je? Welke pluspunten zie je? Welke minpunten zie je?
- Wat wil je nog vragen of zeggen?

Verwerk deze vragen ook in de presentatie die je zal geven over de bedachte activiteit.

INVULTABEL OPDRACHT 2 'VAARDIGHEDEN EN SKILLS'

Onderdeel	Vaardigheden	Kennis	Skills
Versterken eigen kracht	LSD: Luisteren, samenvatten, doorvragen	Empowerment, verandering, motivatie	Communicatie, betrokkenheid, enthousiasme
Inventariseren vraag			
Eigen regie			
Belangen-behartiging			
Plan van aanpak opstellen	SMART-doelen stellen, Activiteiten plannen	Methodisch werken, Doelgroepen	Begeleiden, Ondersteunen
Zelfredzaamheid			
Doelgroepen			
Beleids-ondersteuning			
Praktische ondersteuning			
Juristische ondersteuning			
Financiële ondersteuning			

10

redenen om voor
Sociaal Werkers
te kiezen .

SOCIAAL WERK DOE JE
MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werkers hebben een uiterst belangrijke rol in de participatiesamenleving. De effecten van het werk van deze professionals zijn niet voor iedereen even zichtbaar. Wel voor degene die hulp kreeg. Of de buurt die levendiger of veiliger werd. Dat is niet alleen jammer, het is ook een grote gemiste kans voor beleidsmakers. Juist in deze tijd is het essentieel om te weten en te laten zien dat de inzet van Sociaal Werkers ook zakelijk en economisch gezien aantrekkelijk is. Nu veel taken worden overgeheveld naar de gemeenten - AWBZ-begeleiding en dagbesteding, Jeugdzorg, Passend Onderwijs en Participatiewet - zal het sociaal domein snel transformeren. In die verandering zullen de diverse Sociaal Werkers een grote rol spelen als verbindende speler tussen zorg, onderwijs, welzijn en werk. Bovendien besparen zij gemeenten en dus de gemeenschap, miljoenen per jaar. Er zijn talloze redenen aan te voeren om meer en nauwer met Sociaal Werkers samen te werken. In dit boekje staan de 10 beste redenen op een rij. Op een nuchtere, zakelijke manier. Het zou mooi zijn als ze minimaal de aanleiding zijn voor een - al dan niet hernieuwde - kennismaking.

1

Sociaal Werkers
zijn een
zorg minder.

SOCIAAL WERK DOE JE
MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werkers dat zijn maatschappelijk werkers, jongerenwerkers, schuldhulpverleners, buurtwerkers, ouderenadviseurs, sociaal raadslieden, opvangmedewerkers en peuterspeelzaalleidsters. Al die professionals kunnen veel betekenen voor wijken, de gemeenschap en gemeenten. Voor gemeenten zijn Sociaal Werkers partner en vraagbaak in de herinrichting van het sociaal domein: de transitie Jeugdzorg, de Wmo, Passend Onderwijs en de Participatiewet. Hun grootste kwaliteit is dat ze mensen helpen om op eigen benen te staan en mee te doen in de samenleving. Sociaal Werkers staan klaar voor de mensen voor wie dat lastig is: kansarme jongeren, gestrande gezinnen, eenzame ouderen, slachtoffers van huiselijk geweld, vluchtelingen en mensen die arm zijn of schulden hebben. Samen met hen en zo nodig andere ondersteunende professionals, weten ze de spiraal naar beneden te doorbreken. Ze voorkomen duurdere zorg en bieden alternatieven. Daardoor heeft de hele samenleving een zorg minder.

2

Sociaal Werkers doen meer voor minder geld.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Investeren in Sociaal Werkers loont. Als professionals werken ze aan collectieve oplossingen waar het kan, en aan individuele oplossingen als het moet. Sociaal Werkers zijn generalisten. Ze zijn er in soorten en maten, maar werken vanuit een zelfde basis. Ze gaan erop af, verhelderen vragen en behoeften van mensen en signaleren vroegtijdig. Ze helpen mensen om zelf de regie te nemen. Ze schakelen de sociale omgeving in: familie, burens, vrienden. Daarbij werken ze samen met vele vrijwilligers en andere professionals die meehelpten om problemen op te lossen. Sociaal Werkers houden de vinger aan de pols om nieuwe of grotere problemen te voorkomen. Waar het kan stimuleren Sociaal Werkers wederkerigheid, zodat mensen die steun krijgen, zich ook inzetten voor een ander. Als lotgenoot of ervaringsdeskundige. Door middel van deze één plus één is drie aanpak verbinden Sociaal Werkers krachten. Zo doen ze meer voor minder geld én voorkomen ze hogere zorgkosten.

3

Sociaal Werkers benutten de kracht van vrijwilligers.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

In iedereen schuilt een vrijwilliger. Ook in mensen met een beperking. Sociaal Werkers weten dit potentieel aan te boren. Ze laten mensen ervaren dat vrijwillige inzet de maatschappij én hen zelf veel oplevert: voldoening, nieuwe sociale contacten, vaardigheden. Dat ontstaat niet vanzelf. Sociaal Werkers vinden vrijwilligers, matchen die, begeleiden en ondersteunen ze. Ook vrijwilligerswerk is maatwerk. Ze koppelen hen aan gezinnen, mantelzorgers, buurten, instanties, politie, gemeente én ze werken met hen samen. Ze ondersteunen de mantelzorgers en organiseren respijtzorg. Zo bouwen ze netwerken in de buurt. Sociaal Werkers zorgen voor de balans tussen de inzet van beroepskrachten en informele zorg. In de participatiesamenleving zijn beide nodig en juist daarom is goede begeleiding essentieel. Dat zorgt ervoor dat vrijwilligerswerk een plezier blijft om te doen, met professionele ondersteuning als dat nodig is. Sociaal Werkers zijn dé professionals die weten hoe je de kracht van vrijwilligers het beste benut.

4

Sociaal Werkers laten jongeren groeien.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werkers laten jongeren en kinderen ervaren wat het inhoudt om deel uit te maken van een samenleving en hun verantwoordelijkheid te nemen, met respect voor zichzelf en anderen. Ze coachen, ze ontwikkelen talent en bieden ruimte om te leren en te groeien. Maar ook om fouten te maken en ervan te leren. Samen met ouders pakken ze opvoedingsproblemen aan. Ze werken op straat maar faciliteren ook ontmoetingsplekken waar kinderen kunnen spelen en jongeren positieve activiteiten kunnen ondernemen met sport, cultuur en meer. Sociaal Werkers signaleren en werken nauw samen met het onderwijs, Centra voor Jeugd en Gezin, Jeugdzorg en Veiligheidshuizen. Ze vormen de verbindende schakel tussen instanties en jongeren en helpen op vele terreinen: huisvesting, financiën, werk en opleiding en op sociaal-emotioneel gebied. Als het bekende gezicht op straat, in de buurt zijn ze altijd bereikbaar en aanspreekbaar, met behulp van smartphone, mail en whatsapp.

5

Sociaal Werkers zijn vakmensen .

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werkers voldoen aan kwaliteitseisen en houden hun generieke en specifieke vakkennis bij. Er is ruimte voor feedback en het delen van kennis en ervaring met collega's en in interdisciplinaire teams. Ze hebben naast een breed handelingsspectrum, kennis van de methodieken, protocollen en beroepsstandaarden in hun eigen vakgebied. Die zetten ze op maat in. Hun primaire focus is het versterken van de eigen kracht, de zelfredzaamheid en de talenten van burgers waar ze ook maar actief zijn. Sociaal Werkers zijn sterk in het achterhalen van de sociale vraag achter de zorgvraag, om structurele en liefst eenvoudige oplossingen te bieden. Ze schalen op naar zwaardere hulp als dat nodig is. Als vakmensen zijn ze uitstekend in staat om te schakelen tussen burgers, cliënten, vrijwilligers, instanties en andere professionals. Wil een gemeente beleid ontwikkelen op sociaal terrein? Sociaal Werkers dragen met hun kennis over buurten en bewoners graag ideeën en mogelijke oplossingen aan.

6

Sociaal Werkers vergroten de zelfredzaamheid van de buurt.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Stimuleren, activeren en ondersteunen. Dat zijn kernactiviteiten van Sociaal Werkers. Zo helpen ze mensen en groepen op weg om zelf initiatief te nemen of elkaar te helpen. Om hulp te vragen én te geven. Kwetsbare mensen stimuleren ze met name om mee te doen, denkend vanuit hún mogelijkheden. Sociaal Werkers schrijven niemand af, iedereen kan wát. Als het kan, begeleiden ze ook de re-integratie naar werk of school. Ze koppelen kracht aan kwetsbaarheid en versterken zo mensen en buurten. Ze ondersteunen buurtinitiatieven, zodat deze een structureel en duurzaam karakter krijgen. Ze dragen samen met bewoners en andere professionals bij aan de leefbaarheid van buurten zodat het er prettig wonen is. En Sociaal Werkers hebben een goed oog voor mogelijkheden én problemen van mensen en de omgeving waarin zij wonen. Zo nodig grijpen ze in, maar liever benutten ze kansen. Professioneel de zelfredzaamheid vergroten, daar gaat het ze om.

7

Sociaal Werkers hebben lef en weten van aanpakken.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Oplossen, aanpakken, ontrafelen. Sociaal Werkers willen vooruit. Ze benutten de ruimte in systemen, bedenken innovatieve aanpakken en overwinnen bureaucratische belemmeringen. Sociaal Werkers nemen het voortouw en doen wat nodig is om escalatie te voorkomen. Ze weten wat hun verantwoordelijkheid is, en die nemen ze. Als de oplossing vraagt om buiten de gebaande paden te treden, dan doen ze dat, praktisch en slim. Sociaal Werkers stellen mensen weer in staat om relaties aan te gaan en te onderhouden, zorg te dragen voor hun gezin, een huishouden draaiende te houden, gebruik te maken van voorzieningen die er voor hen zijn en ervaringen te verwerken met werkloosheid, scheiding, huiselijk geweld, ziekte en meer. Altijd met de eigen kracht van de mensen in het vizier. Creatieve aanpakkers met kennis van zaken en lef, zo zou je ze ook kunnen omschrijven.

8

Sociaal Werkers zijn meesters in verbinden.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Snel, efficiënt en doelgericht schakelen tussen zorg, mantelzorg, hulpverlening en opbouw van de samenleving. Dat doen Sociaal Werkers. Bruggenbouwers zijn het, allemaal. Ze verbinden mensen aan elkaar, aan bedrijven en aan organisaties. Ze signaleren, organiseren, en schalen op waar nodig. Ze zien wie bij wie of welk idee past, zodat mensen echt iets voor elkaar kunnen betekenen. Sociaal Werkers pakken zaken integraal aan op het gebied van armoede, schulden, opvoeding en sociaal isolement. Ze verbinden mensen in problematische omstandigheden met organisaties die hen daarbij kunnen helpen zoals de huisarts, GGZ, thuiszorg, beschermd wonen, schuldhulpverlening en de gemeente. En als bruggenbouwers zorgen ze dat de verwachtingen aan beide kanten helder zijn.

9

Sociaal Werkers horen in het hart van sociale wijkteams.

SOCIAAL WERK DOE JE MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werkers zijn de experts van het brede dagelijks leven. Ze voelen goed aan wat er in de wijk gebeurt en ze spelen daarop in. Ze kennen de buurtvoorzieningen; ze kennen de sleutelfiguren in de wijken en ze wekken vertrouwen. Bewoners weten hen dan ook te vinden. Sociaal Werkers zijn de ogen en de oren van de buurt en daardoor kunnen ze in een vroeg stadium signaleren wat er niet goed gaat. Ze werken nauw samen met politie, GGD, GGZ en UWV en kunnen er voor zorgen dat er snel en adequaat wordt ingegrepen. Sociaal Werkers hebben hun wortels in de wijk en weten hoe zaken daar het beste aangepakt kunnen worden. Dat is niet overal hetzelfde. Ze weten wat de wensen van burgers en buurten zijn en vertalen die naar instanties en overheden. Ze leggen verbindingen, spelen meerdere rollen en werken samen. Daarom horen Sociaal Werkers in het hart van het sociaal wijkteam.

10

Sociaal Werkers
besparen de
gemeenschap
tientallen
miljoenen.

SOCIAAL WERK DOE JE
MET SOCIAAL WERKERS!

Sociaal Werk
doe je met
Sociaal Werkers

SOCIAAL WERK DOE JE
MET SOCIAAL WERKERS!

Hoe eerder je signaleert, hoe kleiner de ingreep die nodig is. Sociaal Werkers hebben een cruciale preventieve rol. Dankzij hun inzet vermindert de afhankelijkheid van uitkeringen en de armoede en gaan risicjongeren naar school of vinden ze een baan of stageplek. Ze stimuleren een gezonde leefstijl van jong tot oud met beweging, en sociaal contact. Ze bezoeken en begeleiden ouderen die daardoor minder zorg nodig hebben en minder vaak naar de huisarts hoeven. Sociaal Werkers dragen structureel bij aan psychosociale en fysieke gezondheid en participatie en dat levert miljoenen op. Meerdere onderzoeken tonen aan dat elke geïnvesteerde euro in Sociaal Werk meer euro's oplevert. Initiatieven van Sociaal Werkers zijn overgenomen en omgevormd tot succesvolle gezamenlijke projecten. Kortom, investeren in Sociaal Werkers is investeren in een gezonde samenleving waar mensen zich veilig voelen en iedereen meedoet. Dat bespaart tientallen miljoenen.

Er zijn honderden goede redenen om met Sociaal Werkers te gaan samenwerken. De tien belangrijkste redenen zijn in dit boekje nader toegelicht. Zodat u weet wat de Sociaal Werkers in uw omgeving kunnen betekenen voor burgers en buurten. En weet wat u al in huis hebt. Deels is daarmee een aantal vragen over de rol en toegevoegde waarde van Sociaal Werkers beantwoord. Het is goed mogelijk dat zich nieuwe vragen aandienen over de inzet van Sociaal Werkers in specifieke situaties. Neem in dat geval contact op met het Sociaal Werk bij u in de buurt. In een gesprek worden de contouren van een oplossing, in welke vorm dan ook, al snel duidelijk.